



ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudcov JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci navrhovateľa : **U. S. S. K, s.r.o.**, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad Košice-mesto**, Popradská 78, Košice, za účasti ďalších účastníkov konania: 1) R. Č., a 2) G. H. LTD, (predtým S. I. H., s.r.o. O., B.), v konaní o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu č. 229/29/2009-Kos. zo dňa 25. marca 2009, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 1 Sp/42/2009-35 zo dňa 07. mája 2010 jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 1 Sp/42/2009-35 zo dňa 07. mája 2010 **potvrďuje**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriзнаva**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu uvedené v záhlaví tohto rozsudku, zaviazal navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok za návrh v sume 33 € a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania.

Rozsudok odôvodnil tým, že predmetom preskúmania bolo rozhodnutie odporcu, ktorým o reštitučnom nároku oprávnenej osoby R. Č. rod. B. rozhodol podľa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o pôde") tak, že spĺňa podmienky zákona pre priznanie nároku uvedeného v § 6 ods. 1 písm. n/ zákona o pôde, a preto sa jej priznáva vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v kat. území B., zapísaným v pozemkovoknižnej vložke č. X. (ďalej len pkn.) ako parcela č. X. o výmere 337 m²

a parcela č. X. o výmere 2881 m², ďalej pkn. vložke č. X. ako parcela č.X. o výmere 2989 m² a pkn. vložke č. X. ako parcela č. X. o výmere 5510 m², podľa terajšieho stavu vedené v kat. území Ž. ako parcela E KN č. X.-orná pôda o výmere 3496 m² a č. X.-orná pôda o výmere 2589 m², ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. X. kat. územie Ž. vo vlastníctve navrhovateľa vo vlastníckom podiele 1/1 u všetkých parcel.

K námietkam navrhovateľa, že

- 1/ R. Č. nepreukázala, aby vyzvala povinnú osobu na vydanie nehnuteľností,
- 2/ že vydávané pozemky sú vyčlenené na iný účel ako je poľnohospodárska činnosť, a
- 3/ že odporca nezisťoval v potrebnej miere, či za predmetné pozemky bola alebo nebola poskytnutá náhrada uviedol, že vychádzajúc z vykonaného dokazovania a zo stavu ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia vyhodnotil všetky námietky ako nedôvodné.

Pokiaľ ide o prvú námietku, aj keď uplatnenie nároku u povinnej osoby v zmysle § 9 ods. 1 zákona nie je hmotnoprávnou podmienkou pre vydanie nehnuteľností, tak R. Č. si uplatnila nárok včas (dňa 13. decembra 1992) u spoločnosti F., a.s., K, ktorá sa v tom čase vyjadrovala za povinnú osobu V., a.s, K vo veci uplatnených nárokov. Druhá námietka (že boli pozemky vyčlenené na iný účel ako je poľnohospodárska činnosť a preto z hľadiska predpisov upravujúcich oblasť hygieny a súvisiacich predpisov nie je možné tieto pozemky používať na poľnohospodárske účely) je námietkou nezrozumiteľnou, pretože reštitúcia poľnohospodárskeho a lesného majetku je vymedzená v ust. § 1 ods. 1 zákona tým, že zákon o pôde za takýto majetok považuje majetok, ktorý sa v čase odňatia vlastníckeho práva na uvedené účely užíval v zmysle § 30 a teda neuvažuje s tým, či predmetné pozemky sú v súčasnosti vlastníkom vymedzené na iný účel ako na poľnohospodársku činnosť. Poukázal na konštantnú judikatúru súdov, podľa ktorej v zmysle § 30 zákona je rozhodný účel užívania pozemku v čase jeho prechodu na štát a nie jeho vyčlenenie navrhovateľom z hľadiska predpisov upravujúcich oblasť hygieny a súvisiacich predpisov. Rovnako aj námietka tretia (že odporca v potrebnej miere nezisťoval, či bola alebo nebola poskytnutá náhrada) je neakceptovateľná z dôvodu, že odporca vykonal maximálne úsilie za účelom zistenia tejto skutočnosti a keďže mu bolo odmietnuté poskytnutie údajov z dôvodu bankového tajomstva, nemal inú možnosť ako po vyčerpaní všetkých dostupných prostriedkov vychádzať z čestného vyhlásenia R. Č. o nevyplatení finančnej náhrady. Navrhovateľ na preukázanie svojho tvrdenia nepredložil a ani neponúkol žiaden dôkaz, ktorý by mohol súd resp. odporca vykonať, a ktorým by svoje tvrdenie preukázal.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie z dôvodu, že na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Predovšetkým argumentoval, že pokiaľ ide o dôkaz týkajúci sa vyplatenia finančnej náhrady za vyvlastnenú nehnuteľnosť, ani odporca a ani súd prvého stupňa nevykonali dostatočné dôkazy na jeho zabezpečenie. Evidencia v peňažnom ústave musí existovať, a preto v tomto smere nemožno považovať zistený skutkový stav ani len za čiastočne preukázaný. V konaní sa nepreukázalo, že by predmetná dokumentácia už neexistovala a banka len oznámila odporcovi, že mu nie je povinná ju sprístupniť. Súd tým, že neumožnil navrhovateľovi oboznámiť sa s listom odporcu (ktorým oslovil S. s., a.s., o oznámenie údajov a ktorá uviedla, že mu nie je povinná predmetnú dokumentáciu sprístupniť) postupoval nezákonne, jednostranne zvýhodnil odporcu a uprel navrhovateľovi právo konať pred súdom, čo je súčasťou práva na prístup k súdu. Čo sa týka poskytnutia finančnej náhrady

za vyvlastnené pozemky má za to, že ani sám odporca nevie akým spôsobom dospel k záveru, že finančná náhrada za vyvlastnené pozemky zaplatená nebola. Z toto dôvodu je rozhodnutie odporcu nepreskúmateľné a arbitrárne. Otázka poskytnutia alebo neposkytnutia náhrady za vyvlastnený pozemok je dôležitá najmä preto, že s ňou zákon č. 229/1991 Zb. (zákon o pôde) spája rôzne následky. V prípade poskytnutia náhrady oprávnená osoba je po vydaní nehnuteľností povinná zaplatiť štátu nedoplatok prídellovej ceny, za ktorú ju pôvodne získala, obdobne je povinná vrátiť kúpnu cenu alebo náhradu, ktorú jej štát alebo iná právnická osoba pri prevode nehnuteľností vyplatila, čo vyplýva z ust. § 3 ods. 4 zákona o pôde. Nezadováženie dokladu o vyplatení náhrady a vykonania dokazovania súdom prvého stupňa požiadanim S. s., a.s., či takýto doklad o vyplatení náhrady sa u nich nachádza alebo nie, je treba považovať za skutočnosť, pre ktorú je potrebné zrušiť rozhodnutie odporcu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu a k námietke navrhovateľa ohľadne dôkazu týkajúceho sa vyplatenia finančnej náhrady za vyvlastnené nehnuteľnosti uviedol, že nemohol zabezpečiť dôkaz o vyplatení finančnej náhrady pôvodným vlastníkom a touto skutočnosťou sa zaoberal už bývalý Pozemkový úrad Košice - mesto a následne jeho právny nástupca Okresný úrad Košice II, odbor PPLH. Keďže podľa vyvlastňovacieho výmeru JNV v Košiciach, technického referátu zn.: XI-198-1951/126 zo dňa 19.12.1951 mali byť za vyvlastnené nehnuteľnosti vyplatené náhrady cestou I. banky Okresnej sporiteľne a pokladnice v Košiciach, zisťoval u povinnej osoby V., a.s., K, či má listiny preukazujúce jej vyplatenie pôvodným vlastníkom. Okresným úradom Košice II, odborom PPLH boli vydané rozhodnutia (č. R-63/2001-Dv. zo dňa 18.09.2001 a č. R-64/2001-Dv. zo dňa 18.09.2001, obidve právoplatné dňa 22.10.2001), ktorými bolo oprávnenej osobe R. Č. rod. B. priznané vlastnícke právo k parcelám nachádzajúcim sa v k. ú. Ž., pôvodne v k. ú. B. (vyvlastnené vyvlastňovacím výmerom JNV v Košiciach, technického referátu zn.: XI-198-1951/126 zo dňa 19.12.1951 za finančné náhrady) a v týchto rozhodnutiach je uvedené, že bývalý pozemkový úrad vykonal šetrenie u povinnej osoby V., a.s., K, či v zmysle vyvlastňovacieho rozhodnutia bola poskytnutá finančná náhrada za vyvlastnené pozemky v kat. území B. Keďže povinná osoba nepredložila doklad o vyplatení, resp. nevyplatení finančnej náhrady, správny orgán vychádzal z čestného vyhlásenia oprávnenej osoby. Proti citovaným rozhodnutiam povinná osoba nepodala opravný prostriedok a ani nenamietala, že má k dispozícii doklady preukazujúce vyplatenie náhrad pôvodným vlastníkom. K vyplácaniu finančných náhrad priznaných vyvlastňovacími rozhodnutiami sa vyjadriť aj S. I. d (jedna z obchodných foriem a mien V., a.s.) listom zo dňa 18.07.2006, z ktorého vyplýva, že platobné poukazy, ktoré by potvrdzovali poukázanie finančnej náhrady vlastníkom na základe vyvlastňovacích rozhodnutí nie je možné zaslať, pretože archivácia účtovných dokladov je 10 rokov. Finančná náhrada sa nemala uložiť do depozitu súdu, ktorý by ju rozdelil vlastníkom v rozvrhovom konaní, preto ani správny orgán nežiadal o predloženie dokladov archív okresného súdu. Keďže od vydania vyvlastňovacieho výmeru uplynulo viac ako 50 rokov a správny orgán nemohol zabezpečiť dôkaz o vyplatení finančnej náhrady pôvodným vlastníkom, pripustil namiesto dôkazu čestné vyhlásenie R. Č. rod. B. zo dňa 21.03.1997, v ktorom na svoju česť vyhlasuje, že ona ani jej rodičia finančnú náhradu a tiež ani náhradu vo forme pozemku za vyvlastnené pozemky nedostali. Ako oprávnená osoba bola poučená o povinnosti uviesť v čestnom vyhlásení pravdivé údaje a upozornená aj na právne následky nepravdivého čestného vyhlásenia. Túto možnosť zákon pripúšťa, nebráni tomu všeobecný záujem, nie je tým porušená rovnosť medzi účastníkmi konania a dôkaz nebolo možné zaobstarať.

K námietke navrhovateľa, že súd postupoval nezákonným spôsobom a hrubo porušil princíp rovnosti účastníkov konania keď s písomnosťou, ktorú predložil odporca súdu sa ani len nemohol oboznámiť a súd tak jednostranne zvýhodnil odporcu uviedol, že na pojednávaní predložil úrad oznámenie S. s. v ktorom je uvedené, že na všetky bankové obchody vrátane stavov na účtoch a stavov na depozitoch sa vzťahuje bankové tajomstvo (§ 38 zákona č. 62/1996 Z.z. o bankách). Zároveň je v liste, ktorý predseda senátu verejne prečítal, uvedený taxatívny výpočet inštitúcií, ktorým môže S. s. informácie poskytnúť a Obvodný pozemkový úrad Košice - mesto medzi tieto inštitúcie nepatrí. Zároveň však sporiteľňa uviedla, že sa v jej archívnych materiáloch už doklady z roku 1952 nenachádzajú a skartačná doba dokladov je 23 rokov. Odporca teda na rozdiel od navrhovateľa vyvinul maximálne úsilie za účelom zistenia, či za vydávané pozemky bola právnym predchodcom R. Č. vyplatená náhrada alebo nie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), a po tom, ako bolo oznámenie o vyhlásení rozhodnutia uverejnené na úradnej tabuli a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk, najmenej 5 dní vopred, senát rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 01.05.2011) a rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Účelom zákona o pôde bolo zmierniť následky niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom poľnohospodárskeho a lesného majetku v období rokov 1948-1989.

Pre konanie pozemkového úradu o navrátenie vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 1, 2 a 3 zákona o pôde platia všeobecné predpisy o správnom konaní, teda ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len správny poriadok).

Podľa § 32 ods. 1, 2 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe, alebo známe správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k interpretácii zákona o pôde zdôrazňuje, že v prípade uvedeného zákona sa jedná o jeden z reštitučných zákonov, ktorými sa právny štát snaží vyrovnat' s kvalitou právnych titulov pre prechod vlastníctva na štát alebo inú právnickú osobu v období rokov 1948 -1989. Reštitúcia podľa tohto zákona je originárnym titulom pre nadobudnutie vlastníckeho práva. Reštitúcia je zásah do vlastníckeho práva, ktorého titul v spojení správnym prostredím rokov 1948-1989 nezodpovedá kritériám právneho štátu a právne uznaným spôsobom pozbavenia a nadobudania vlastníckeho práva. Tieto tituly sú vymedzené v § 6 zákona o pôde. Podľa napadnutého rozhodnutia žalobkyni svedčí titul podľa § 6 ods.1, písm. n) zákona o pôde, t.j. **prechod na štát alebo inú právnickú osobu bez vyplatenia náhrady.**

V reštitučnom i súdnom konaní vznikla zásadná právna otázka rozloženia dôkazného bremena, či oprávnená osoba znáša následky dôkaznej núdze na skutočnosť, že náhrada jej bola vyplatená.

Najvyšší súd systematickým a teleologickým výkladom zákona o pôde zisťoval, komu svedčí dôkazné bremeno na túto skutočnosť. V prvom rade je nevyhnutné poukázať na to, že vlastnícke tituly vymedzené v § 6 zákona o pôde zákonodarca vymedzil ako reštitučné, t.j. kvalitatívne tak, že môžu byť na žiadosť oprávnenej osoby podrobené skúmaniu a pri zistení ich existencie a splnení ďalších podmienok môžu byť prelomené v prospech oprávnenej osoby na jej žiadosť vydaním rozhodnutia o vydaní nehnuteľností, výrokom o priznaní vlastníckeho práva. Skutočnosť, že vlastnícke tituly vymedzené v § 6 zákona o pôde môžu byť na žiadosť oprávnenej osoby podrobené preskúmaniu nasvedčuje tomu, že práve doterajší vlastník, resp. jeho právny nástupca by mal znášať dôkazné bremeno, že jeho vlastnícky titul z obdobia rokov 1948-1989 zodpovedá skutočnému stavu. V danom prípade na skutočnosť, že náhrada za nehnuteľnosť bola vyplatená. Z tohto dôvodu stav dôkaznej núdze nemožno pripočítať na ťarchu oprávnenej osoby.

Rozloženie dôkazného bremena treba hľadať aj v systéme zákona o pôde, t.j. vo vzájomných súvislostiach jednotlivých ustanovení. Systematický výklad vychádza z predpokladu, že právo je materiálne a formálne jednotný celok v ktorom si právne normy navzájom neodporujú, ale sa dopĺňajú. V danom prípade podľa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, vydávané nehnuteľnosti sa nachádzajú mimo priemyselného areálu a neboli zastavané, čo potvrdzuje identifikácia parciel. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyni potenciálne svedčí i reštitučný titul podľa § 6 ods.1, písm. m) zákona o pôde, t.j. vyvlastnenie za náhradu, pokiaľ nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila účelu, na ktorý bola vyvlastnená. Z hľadiska systematického výkladu pre aplikáciu zákona o pôde je významnou i skutočnosť, že nehnuteľnosť nikdy neslúžila účelu na ktorý bola vyvlastnená.

Odvolačí súd z obsahu súdneho a administratívneho spisu zistil, že R. Č., rod. B. si žiadosťou, ktorá bola doručená Pozemkovému úradu Košice - mesto dňa 09.09.1992 pod č. 1351/92-PÚ, uplatnila nárok na vydanie nehnuteľností, ktoré boli vyvlastnené jej rodičom a pôvodným vlastníkom I. B. a H. B., rod. D.. V žiadosti je okrem iných uplatnený nárok aj na parcely č. X. a č. X., zapísané v pozemnoknižnej vložke (ďalej len PKV) č. X., k. ú. B., parcelu č. X., zapísanú v PKV č. X., k. ú. B. a parcelu č. X., zapísanú v PKV č. X., k. ú. B. Identifikácia nehnuteľností pôvodných vlastníkov bola vykonaná na základe výpisu z PKV č. X., k. ú. B. vyhotoveného Správou katastra Košice - okolie dňa 14.05.2007 pod č. výp. 205/2007, na základe výpisu z PKV č. X., k. ú. B. vyhotoveného Okresným úradom Košice - okolie, katastrálnym odborom pod č. výp. 336/97 dňa 24.03.1997 a na základe výpisu z PKV č. X., k. ú. B. vyhotoveného Správou katastra Košice - okolie dňa 14.05.2007 pod č. výp. 205/2007. Podľa výpisu z PKV č. X., k. ú. B. pôvodnou vlastníčkou parcely č. X. vo výmere 3370 m² a parcely č. X. vo výmere 2881 m² bola H. B., rod. D. v celosti. Na základe výpisu z PKV č. X., k. ú. B. pôvodným vlastníkom parcely č. X. vo výmere 2989 m² bol I. B. žen. s H. r. D. v celosti. Podľa výpisu z PKV č. X., k. ú. B. pôvodným vlastníkom parcely č. X. vo výmere 5510 m² bol I. B. v celosti. H. B., rod. D. zomrela dňa 21.06.1991 a I. B. zomrel dňa 01.07.1988. Podľa identifikácie parciel vyhotovenej Správou katastra Košice pod č. j. K1: 7695/2007-V dňa 10.08.2007 parcela č. X., zapísaná v PKV č. X., k. ú. B. zodpovedá v súčasnosti parcele registra E KN č. X. vo výmere 3496 m², ktorá je zapísaná v liste vlastníctva č. X., k. ú. Ž. vo vlastníctve U. S. S. K, s.r.o. Parcela č. X., zapísaná v PKV č. X., k. ú. B. je podľa uvedenej identifikácie parciel totožná s parcelou registra E KN č. X. vo

výmere 2866 m², ktorá je zapísaná v liste vlastníctva č. X., k. ú. Ž. vo vlastníctve U. S. S. K, s.r.o. Parcelu č.X., zapísanú v PKV č. X., k. ú. B. tvoria parcely E KN č.X. vo výmere 1513 m², č. X. vo výmere 1393 m², k. ú. Ž. a parcela E KN č.X. vo výmere 92 m², k. ú. B. Parcela E KN č.X., k. ú. Ž. je zapísaná v liste vlastníctva č. X. na pôvodného vlastníka I. B. (v zastúpení SPF) a parcela E KN č.X., k. ú. B. je zapísaná v liste vlastníctva č. X. a vlastníčkou parcely je na základe dedičského rozhodnutia R. Č., r. B.. Parcela E KN č. X., k. ú. Ž. je zapísaná vo vlastníctve U. S. S. K, s.r.o. v liste vlastníctva č. X.. Parcelu č. X., zapísanú v PKV č. X., k. ú. B. tvoria parcely E KN č. X. vo výmere 2778 m², č. X. vo výmere 2589 m², k. ú. Ž. a parcela E KN č. X. vo výmere 158 m², k. ú. B.. Parcela E KN č. X., k. ú. Ž. je zapísaná v liste vlastníctva č. X. na pôvodného vlastníka I. B. (v zastúpení SPF) a parcela E KN č. X., k. ú. B. je zapísaná v liste vlastníctva č. X. a vlastníčkou parcely je na základe dedičského rozhodnutia R. Č., r. B.. Parcela E KN č. X., k. ú. Ž. je zapísaná vo vlastníctve U. S. S. K, s.r.o., v liste vlastníctva č. X. Podľa identifikácie parciel vyhotovenej Správou katastra Košice pod č. j. K1: 7695/2007-V dňa 10.08.2007 parcely č. X. a č. X. v celých výmerách, časť parcely č.X. vo výmere 1405 m² a časť parcely č. X. vo výmere 2612 m² prešli na štát na základe vyvlastňovacieho a pozmeňujúceho výmeru JNV v Košiciach, technického referátu zn.: XI-198-1951/126 zo dňa 19.12.1951, zn.: XI-198-1953/5149.Dr. zo dňa 05.11.1953, výmeru KNV v Košiciach, pôdohosp. Referátu zn.: IX/2-611/1954 zo dňa 25.02.1954 a výmeru KNV v Košiciach zn.: XI-198-1952/87 zo dňa 11.06.1952. K zvyšnej časti parcely č.X. a k zvyšnej časti parcely č. X. bolo vlastnícke právo zachované. Prechod predmetných nehnuteľností na štát je uvedený aj v PKV č. X., č. X. a č. X., k. ú. B. v časti B, kde je zapísané č. d. X., ktoré došlo dňa 3. septembra 1954.

Vyvlastňovacím výmerom Jednotného národného výboru v Košiciach, technického referátu zn.: XI-198-1951/126 zo dňa 19.12.1951 a pozmeňujúcim výmerom zn. XI-198-1953/5149.Dr. zo dňa 05.11.1953 boli parcely č. X., č. X. a časti parciel č.X., č. X. vyvlastnené pôvodným vlastníkom **za účelom výstavby Hutného kombinátu v prospech Hutného kombinátu, národný podnik v Košiciach za finančnú náhradu**, ktorá sa mala vyplatiť cestou I. banky Okresnej spor. a pokladnici v Košiciach. Oprávnená osoba bola zistená z predložených matričných dokladov. Obvodný pozemkový úrad Košice - mesto si listom č. 2008/01004-1-Kos. zo dňa 07.10.2008 vyžiadal vyjadrenie k vydaniu predmetných parciel od ich súčasného vlastníka U. S. S. K, s.r.o., a listom č. 2008/01004-4-Kos. zo dňa 02.12.2008 si vyžiadal stanovisko povinnej osoby S. I. H., s.r.o., (pred zmenami obchodných mien a foriem V. a.s. K). U. S. S. K, s.r.o., v liste zo dňa 22.10.2008 uviedol, že spoločnosť nadobudla tieto parcely kúpnu zmluvou zo dňa 10.08.2005, pod číslom V 7712/05 od S. I. H., a.s., a predávajúci v čl. IV, ods. 1 písm. d/ vyhlásil, že v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov na nehnuteľný majetok a predmet kúpy neboli uplatnené žiadne reštitučné nároky. Zároveň sa v predmetnom vyjadrení uvádza, že predmetné parcely nie sú zastavané a slúžia spoločnosti na ďalšie investičné zámery. Povinná osoba vo svojom vyjadrení zo dňa 23.02.2009 uvádza, že pozemky sú určené územným plánom na výstavbu hutníckeho kombinátu, a preto nemôžu byť vydané v zmysle príslušných ustanovení zákona o pôde.

Súčasťou spisového materiálu je žiadosť R. Č., rod. B. zo dňa 13.12.1992 na vydanie nehnuteľností adresovaná spoločnosti F., a.s., K, ktorá sa v tom čase vyjadrovala za povinnú osobu V., a.s., K vo veci uplatnených nárokov. Na predmetnej žiadosti je pečiatka spoločnosti F., a.s., K s uvedením čísla a dátumu podania (č. 427/30.12.92/Chyt.). Pozemkovému úradu Košice - mesto bola dňa 24.11.1996 doručená žiadosť R. Č. o priznanie vlastníctva k pozemkom z dôvodu, že k dohode s povinnou osobou V., a.s., K nedošlo. Následne právny nástupca pozemkového úradu Okresný úrad Košice II, odbor pozemkový, poľnohospodárstva

a lesného hospodárstva (PPLH) vydal v roku 2001 rozhodnutia, ktorými priznal R. Č., rod. B. ako oprávnenej osobe vlastnícke právo k parcelám nachádzajúcim sa v kat. území Ž., pôvodne v kat. území B.. Povinná osoba V., a.s., K proti rozhodnutiam opravný prostriedok nepodala a nenamietala, že nebola vyzvaná na vydanie nehnuteľností. Nakoľko právnym predchodcom odporcu nebolo rozhodnuté o celom uplatnenom nároku, vyžiadal si Obvodný pozemkový úrad Košice - mesto od Správy katastra Košice identifikácie na tie parcely, o ktorých ešte nebolo rozhodnuté. Povinná osoba a súčasný vlastníak vydávaných nehnuteľností neuviedli žiadnu prekážku, ktorá by bránila vydaniu nehnuteľností.

Vykonanou obhliadkou parciel bolo zistené, že **predmetné nehnuteľnosti neboli zastavané, nachádzajú sa mimo priemyselného areálu a sú využívané na poľnohospodársku výrobu.** K úprave výmer parciel E KN došlo na základe právoplatného rozhodnutia o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov vydaného podľa zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov.

Predmetom tohto konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu, ktorý rozhodol o reštitučnom nároku oprávnenej osoby R. Č. podľa zákona o pôde č. 229/1991 Zb., a podstatnou odvolacou námietkou navrhovateľa je nedostatočné dokazovanie týkajúce sa vyplatenia finančnej náhrady.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

V zmysle svojej doterajšej judikatúry Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal, či rozhodnutie odporcu nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, či jeho závery zodpovedajú zásadám logického myslenia a či podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom. K úplným, dostatočným a presvedčivým dôvodom napadnutého rozsudku, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach odkazuje, na doplnenie dodáva.

Možno len zopakovať, že k reštitučným nárokom je potrebné pristupovať zvlášť citlivo, aby v súdnom konaní nedošlo k ďalšej krivde. Uplatnenie reštitučných predpisov má za cieľ obnoviť oprávneným osobám ich pôvodné vlastnícke vzťahy, prípadne poskytnúť náhradný pozemok alebo poskytnúť finančnú náhradu. ***K reštitúcii dochádza na základe presne stanoveného dôvodu, ktorým boli menovite uvedené prípady straty vlastníctva majetku (reštitučný titul).***

Podľa § 6 ods. 1 písm. n/ zákona o pôde, *oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku*

- *vyvlastnenia bez vyplatenia náhrady.*

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.)

Súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (ods. 3 cit. ust.).

Niet pochýb o tom, že odporca vykonal dostatočné dokazovanie zamerané na zistenie, či je v danom prípade splnená zákonná podmienka uplatneného reštitučného nároku podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 6 ods. 1 písm. n/ zákona o pôde, a či za vyvlastnené nehnuteľnosti bola vyplatená finančná náhrada. Nemožno preto súhlasiť s argumentáciou navrhovateľa obsiahnutou v návrhu na preskúvanie rozhodnutia správneho orgánu a uvedenou v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, spochybňujúcou správnosť záverov napadnutého rozhodnutia a zákonnosť postupu odporcu, a ani nechať bez povšimnutia skutočnosť, že na rovnakom skutkovom základe boli vydané už právoplatné rozhodnutia správnych orgánov, ktoré sa otázkou vyplatenia náhrady za majetok odňatý zásahom štátu právnym predchodcom navrhovateľky, zaoberali. Treba tiež dodať, že vzhľadom na skartačné pravidlá, lehoty, kedy a akým spôsobom boli v päťdesiatych, resp. šesťdesiatych rokoch minulého storočia vyplatené náhrady, nemožno pripisovať objektívny stav dôkaznej núdze na ťarchu žalobkyne.

Nepochybil krajský súd, ktorý sa v potvrdzujúcom rozsudku vysporiadal s námietkami navrhovateľa a jasne a zrozumiteľne uviedol, z ktorých dokladov nachádzajúcich sa v spise vyplýva, že navrhovateľka ako oprávnená osoba spĺňa podmienky podľa § 6 ods. 1 písm. n/ zákona o pôde a priznáva sa jej vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v kat. úz. Ž.

Z týchto dôvodov aj Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací vyhodnotil námietky navrhovateľa ako nedôvodné, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. a § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p., § 224 ods. 1 a § 246c O.s.p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 07. júla 2011

JUDr. Ivan R u m a n a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková